

Fremmedspråksenterets årsrapport for 2025

Fremmedspråksenterets årsrapport for 2025

Nasjonalt senter for engelsk og fremmedspråk i opplæringen – februar 2026

Fremmedspråksenteret er det nasjonale senteret for engelsk og fremmedspråk i opplæringen. Senteret skal i henhold til mandatet bidra til økt kvalitet i engelsk- og fremmedspråkopplæringen og til økt interesse for språklæring. Senteret ble opprettet i 2005 og er lokalisert ved Høgskolen i Østfold i Halden, Fakultet for lærerutdanninger og språk.

Innledning

Senteret er nasjonalt kontaktpunkt for ECML, Det europeiske senteret for moderne språk, som ligger under Europarådet. Vi har en rekke samarbeidspartnere i inn- og utland, bl.a. Fulbright Norway, Goethe-Institut, Institut français og språklærerforeningene, og vi deltar i ulike relevante fora på og utenfor HiØ. Vi har inngått et regionalt samarbeid med Universitetet i Bergen og Amalie Skram vgs. Senteret fasiliteterer dessuten et nasjonalt nettverk for fremmedspråklærerutdannere, som ble dannet i 2025.

Senterets team har i 2025 bestått av følgende fagpersoner: Annelie Axén, Lekh Baral, Berit Hope Blå, Tina Buckholm, Monica Claudius (til juni), Gerard Doetjes, Han Han, Elena Kristian, Lynda Leblanc (Fulbright-rover til juni), Naitnaphit Limlamai (Fulbright-rover fra august), Gini Lockhart-Pedersen, Soléna Pradayrol, Maxime Rouchet (fra august), Spiwe Thandabani Rønning, Natali Seguí Schimpke, Majlinda Vokshi (til juni) og Karla Vrbova.

Rapporten er delt inn i tre områder: kursvirksomhet og arrangementer, prosjekter og publikasjoner.

Aktivitetene i 2025 har i stor grad knyttet an til Meld.st. 34 (2023-2024) *En mer praktisk skole*, jf. også Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for 2025 til Høgskolen i Østfold. I tillegg til aktivitetene som er omtalt, har senteret også sendt inn høringsuttalelser og deltatt på møter med Kunnskapsdepartementet, Utdanningsdirektoratet og en rekke andre aktører. Vi har dessuten deltatt på relevante seminarer, konferanser og arrangementer, bl.a. International language competition og NM i engelsk.

1. Kursvirksomhet og arrangementer

1a. Kursvirksomhet

Senteret tilbyr mot betaling ulike typer kurs og kompetanseheving til skoler og lærere. Siden oktober 2025 tilbyr vi også gratis kurs i praktisk og variert engelsk- og fremmedspråkundervisning, dette med ønske om å bidra til en mer praktisk, relevant og engasjerende skole. Dette tilbudet er ettertraktet i hele landet, og vi fortsetter med kursene i 2026.

I løpet av 2025 har vi nådd ut til lærere i/på/fra Adventistkirkens skoler, Bardufoss, Bodø, Buskerud fylkeskommune, Fredrikstad, Hamar, Horten, Indre Midt-Troms, Kongsberg, Kristiansand, Kristiansund, Lillehammer, Lillestrøm, Nittedal, Oslo, Rakkestad, Røyken, Sandefjord, Stange, Trondheim, Trøndelag fylkeskommune og Statsforvalteren i Trøndelag, Tynset og Nord-Østerdal, Vestland fylkeskommune og Ås.

Vi har også holdt kurs for kolleger i Danmark og Sverige og for spesialpedagogikk- og lærerstudenter i Halden og Oslo.

Senteret er også vertskap for en Fulbright roving scholar, som besøker skoler i Østfold for å holde workshops for engelsklærere og -elever. Ordningen gir rom for gjentatt besøk, og vi har i år nådd ut til en rekke nye skoler i regionen. Roveren har dessuten bidratt i lærerutdanningen og engelskundervisningen på HiØ. Fulbright Norway har i tillegg stasjonert fire rovings scholars i Oslo. Disse besøker skoler i hele landet. Fremmedspråksenteret bidra årlig i seleksjonen og introduksjonen av disse roverne.

1b. Åpne arrangementer

Tre webinarer for rådgivere om elevenes språkvalg, 7.2., 13.2. og 20.2.

To gjesteforelesninger ved Karoline Kühl, ism. HiØ, Halden, 27.2. og 28. 2.

To Fulbright-konferanser, Bergen og Bodø, 14.3. og 21.3.

Seminar for tysklærere, ism. Tyskforum, Halden, 23.5.

Panelsamtale om fremmedspråk, ism. UiO, Oslo, 11.9.

UHRs fremmedspråkkonferanse, ism. UiO m.fl., Oslo, 16.9.

Språkdagkonferanse for engelsk- og fremmedspråklærere, ism. HiØ, Halden, 22.9.

[Språkfestival](#), ism. HiØ og Fredrik II vgs. m.fl., Halden og Fredrikstad, 24. og 25.9.

Digital workshop om KI, ism. HiØ, 24.9.

Panelsamtale om tyskfacet, ism. UiB., Bergen, 23.10.

Bokprat på øverste hylle, ism. HiØ, Halden 13.11.

2. Prosjekter

Kunstig intelligens – kritisk og konstruktiv ([KIKK](#)). Dette prosjektet er et samarbeid mellom senteret og HiØ, Fakultet for lærerutdanninger og språk. Vi utarbeider en kompetansehevingspakke om KI i skolen for Utdanningsdirektoratet.

[Nordnorsk Ukraina-hub](#). Dette prosjektet er et initiativ av UiT og støttet av HK dir. Senteret bidrar i utviklingen av en introdusjon til ukrainsk språk og kultur for et bredt publikum.

[AI Learn](#). Dette er et nytt, nasjonalt senter for tverrfaglig og tverrsektoriell forskning på samspillet mellom mennesker og kunstig intelligens. Fremmedspråksenteret er et av tre nasjonale sentre som bidrar i AI Learn.

Digitalt HiØ-campus. Fremmedspråksenteret har deltatt i et internt prosjekt på HiØ rettet mot etableringen av et digitalt campus, hvor også senterets kompetansetilbud til lærere og skoler kan inngå. Som en del av dette prosjektet er det etablert en [nettside](#) som samler HiØs digitale tilbud.

Fulbright international partnership ([FIP](#)). Dette egeninitierte prosjektet har som mål å styrke senterets kapasitet til å støtte engelskopplæringen i de første klassene i barneskolen. Som en del av dette prosjektet har vi tildelt kr 10 000 hver til 23 skoler i hele landet for innkjøp av bøker/klasesett til bruk i undervisningen. Skolene følges opp i 2026. FIP er et samarbeid med Alison Billmann, UCA Berkeley.

3. Publikasjoner

3.1 Nyhetsbrev og notater

Vi har i løpet av 2025 utgitt ni [nyhetsbrev](#) med informasjon og tips om ressurser og arrangementer til engelsk- og fremmedspråklærere og andre interesserte. Vi har også gitt ut fire notater som beskriver utviklingen i elevenes og studentens valg av språkfag. Et notat fokuserte spesifikt på situasjonen i Vestland, jf. senterets samarbeid med UiB og Amalie Skram vgs.

3.2 Ressurser for lærere

[Among us](#) – et opplegg med utgangspunkt i et videospill, engelsk, 8.-10. trinn og Vg1-2

[Cajun culture](#) – seks lyttetekster med opplegg om Cajun-kulturen i USA, engelsk, 8.-10. trinn og Vg1-2

[Descubre el arte](#) – utforsking av et bilde av Fernando Botero, spansk, nivå I og II

[El arte de Frida Kahlo](#) – bildebeskrivelse og -produksjon med hjelp av KI, spansk, nivå I

[Experiencing poverty](#) – et opplegg med utgangspunkt i et spill, engelsk, 8.-10. trinn

[Inquiry-based teaching](#) in vocational programs – et sett med undervisningsideer til engelsk yrkesfag

[Kunstbilder](#) – bildebeskrivelse og -produksjon med hjelp av KI, tysk, nivå I

3.3. Fagpublikasjoner

Et hefte med metodiske tips for engelsklærere som ønsker å jobbe mer utforskende i timene – [Curiosity speaks English](#).

Et temanummer i senterets fagdidaktiske tidsskrift *Communicare* – [Utforsking i engelsk- og fremmedspråkundervisningen](#).

Debora Carrai (UiO) har på senterets forslag deltatt i en arbeidsgruppe i ECML, som har publisert et [Motivation Manifesto](#) for fremmedspråk utover engelsk.

3.4 Vitenskaplige publikasjoner

Baral, L. N., Axelsson, M. & Dewilde, J. (2025). Tracing critical multilingual language awareness among experienced primary school language teachers in Norway. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*. 28(10), s. 1209–1227.

Blå, B. H., Grønn, B., Brkan-Masud, A. & Gjesdal, A. M. (2025). Å bli fremmedspråklærer: utvikling av profesjonsidentitet hos fransk-, spansk- og tyskstudenter i grunnskolelærerutdanningen. *ELLA – Education, Literature, Language – Utdanning, litteratur, språk*. 3(5).

Magnusson, C. G. & Doetjes, G. (2025). En kartleggingsstudie av livsmestrings-undervisning i en internasjonal kontekst og implikasjoner for fagene norsk, engelsk og fremmedspråk. I Gudmundsdóttir, G.B. m.fl. (red.). *The Implementation of Educational Reforms and Changing Classroom Practices* (spesialnummer). *Nordic Journal of Comparative and International Education (NJCIE)*. 9(4).

Schimpke, N. S. (2025). Bruk av samtaleroboter I fremmedspråkundervisningen. Kan vi bruke kunstig intelligens som et praktisk verktøy? I Korbøl, K. & Elstad, E. (red.). *Kunstig intelligens i skolen*. Fagbokforlaget.

3.5 Bidrag i media

Bækkelund, S.A., 17.1.25. [Framandspråka forsvinn](#). Bidrag til artikkel.

Heggernes, S. m.fl., 23.1.25. [Snart kan ingen lære norske elever fremmedspråk](#). Innlegg i Khrono.

Doetjes, G. & Bovim, F.M., 17.3.25. [Vi trenger en ny kurs for fremmedspråk](#). Forumbidrag i NJLTL.

Alfarnes, V., 19.3.25. [HiØ vant stor kontrakt på KI-hjelpepakker til skolene](#). Intervju i Skolemagasinet.

Damsgaard, E. & Sverdrup, L.V., 28.8.25. [Kraftig fall for fransk](#). Bidrag til artikkel på NRK.

Doetjes, G. & Nilsen, C.M., 5.9.25. [Vi må tenke nytt om fremmedspråk](#). Innlegg i Khrono.

Fredheim, N.S., 24.9.25. [Språk bygger broer i en flerkulturell verden](#). Intervju på hiof.no.

Aas, E.U. & Larsen, D.E.U., 24.11.25. [Tar engelskfaget i forsvar](#). Bidrag til artikkel i Klassekampen.

Johansen, J., 27.12.25. [Gerard Doetjes mener veiskiltene i Fredrikstad burde vært flerspråklig](#). Portrettintervju i Fredriksstad Blad.

Halden, februar 2026

Gerard Doetjes, senterleder